

До питання про розкриття інформації про винагороду членів рад директорів

Як відомо, після останніх значних змін в законодавстві, що покликані поліпшити інвестиційний клімат і систему корпоративного управління в Україні, нова редакція Закону «Про акціонерні товариства» передбачає, що збори акціонерів має затвердити звіт про винагороду членів наглядової ради акціонерного товариства, вимоги до якого встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, крім вимог до звіту про винагороду членів наглядової ради акціонерного товариства - банку, які встановлюються Національним банком України.

У зв'язку з такими змінами в законодавстві, питання розкриття інформації про винагороду членів наглядових рад акціонерних товариств набуває нового і вкрай актуального значення, тому Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повинна затвердити вимоги до такого звіту з точки зору термінів і обсягу інформації, яка в ньому розкривається.

У зв'язку з вищевикладеним, природно зростає інтерес до ситуації з розкриттям такої інформації в інших країнах, які більш розвинені з точки зору корпоративного управління і мають значні традиції в цій галузі.

Розкриття інформації про винагороду членів рад директорів фактично є золотим стандартом для публічних компаній у всіх регіонах і країнах світу. Різниця спостерігається лише в ступені відкритості такої інформації і її повноті.

Починаючи з 2007 року, в багатьох країнах світу йде процес максимізації ступеню розкриття такого роду інформації: (1) вона є максимально публічною і (2) часто розкривається на індивідуальній (за прізвищами) основі.

Основні тенденції щодо розкриття інформації про винагороду членів рад директорів:

1. Інформація розкривається в кварталних і річних звітах компаній.
2. Часто компанії розкривають інформацію в окремих додаткових звітах, які є в публічному доступі і мають різні назви:
  - a. Звіт про корпоративне управління,
  - b. Звіт про винагороду топ-менеджерів (членів ради),
  - c. Звіт про винагороду директорів тощо.
3. У США і Великобританії (лідери розкриття в даному питанні) вказується не тільки річний рівень доходів директорів за звітний рік, але також вказується:
  - a. Тенденція доходів директорів в цифрах за останні 3 роки.

- b. Політика в області винагороди (іноді це окремий документ), який пояснює, як формується і з чого складаються виплати та інші матеріальні блага, які одержуються директорами.
- c. Плани по політиці винагороди директорів на наступний рік.

Один з найбільш цікавих узагальнюючих документів з даного питання знаходиться за посиланням:

<https://www.right2info.org/testing/deleted-stuff/remuneration-of-executives/disclosure-of-remuneration-of-executives-and-directors-of-public-companies-and-state-owned-or-state-controlled-companies>

Спираючись на ці дані й аналізи звітів та сайтів компаній у деяких країнах світу, можна дати такі описи (по країнах) ситуації з розкриттям інформації про винагороду членів рад директорів:

США:

Для публічних компаній, що торгуються на біржах, - індивідуальне розкриття винагороди на щорічній основі в табличній зрозумілій і доступній формі для всіх директорів, включаючи CEO, CFO і трьох інших найбільш оплачуваних виконавчих директорів. Крім даних по виплатах за 3 останні роки, в звіт повинен входити розділ «Дискусія і аналіз винагороди», в якому описуються: (1) цілі програм винагороди компанії; (2) які програми виплат в компанії призначені для винагороди; (3) в чому полягає кожен елемент винагороди; (4) чому компанія вирішує виплатити кожен елемент винагороди; (5) як компанія визначає суму для кожного елемента винагороди; і (6) як кожен елемент винагороди і рішення компанії щодо цього елемента вписуються в загальні цілі компенсації компанії і впливають на рішення щодо інших елементів винагороди.

Канада - ситуація для компаній, чії акції торгуються на біржі, практично не відрізняється від такої в США.

Європа:

У жовтні 2004 року Комісія ЄС рекомендувала компаніям, що публічно торгуються на біржі, розкривати свою політику щодо винагороди директорів, а також рівні і форму виплат кожному окремому директору. Рекомендації Комісії ЄС не є юридично обов'язковими, і, відповідно, існує низка різних режимів розкриття інформації в Європі. На одному кінці спектру знаходяться Великобританія, Ірландія і Франція, які мають обов'язкові режими розкриття інформації, які аналогічні тим, що існують в США (наприклад, звітність по окремих директорах). В інших країнах, таких як Португалія і Данія, потрібно тільки сукупна звітність з обмеженою розбивкою окремих сум.

Велика Британія:

Сполучене Королівство має найширший в Європі набір вимог до розкриття інформації щодо компенсації директорам. Відповідно до Закону про компанії 2006 року і Правил лістингу Великої Британії, Сполучене Королівство вимагає від компаній, які публічно торгуються на біржі і зареєстровані на національній фондовій біржі, розкривати компенсацію директорам в своїх річних звітах. Режим розкриття інформації вимагає розкриття зарплати, зборів, преміальних посібників, пенсійних і довгострокових стимулів в табличному форматі. Крім того, компанії повинні надати докладний опис декількох компенсаційних елементів, в тому числі: філософія компенсації, огляд бонусів, огляд планів довгострокового стимулювання, опис пенсій, виплат, які йдуть керівникам тощо. Рівень Великої Британії вважається в Європі зразком для компаній, що торгуються на біржі.

Німеччина:

Для публічних компаній вимагається розкриття тільки загальної суми винагороди ради без індивідуальної розбивки. Також, практично ніколи компанії не публікують детальні політики, які пояснюють механізм компенсацій і винагороди.

Росія:

Центральний банк РФ опублікував на своєму сайті рекомендації публічним акціонерним товариствам (ПАТ) про розкриття в річному звіті винагороди членів рад директорів і ключових топ-менеджерів компаній. Фактично зроблена калька з системи США, але система «зіпсована» її необов'язковістю. У документі сказано, що компанії повинні самостійно визначати конкретний зміст і форму розкриття, а поради регулятора слід використовувати «як відправну точку». За статистикою Deloitte, загальну суму винагороди вказують у звіті 98% публічних компаній, але тільки 26% дають індивідуальне розкриття.

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ru/Documents/risk/praktika-voznagrazhdenija-sovetov-direktorov.pdf>

Додатково, всім тим, хто цікавиться даним питанням, можна рекомендувати вивчити наступні посилання:

1. Досить інформативний звіт азійськими країнами в порівнянні з Великою Британією. У багатьох азійських країнах присутнє поіменне розкриття винагороди - фактично зроблена калька з Великої Британії.

https://www.mercer.com/content/dam/mercer/attachments/asia-pacific/asia/Mercer_Executive_Remuneration_Disclosures_in_Asia_12588B-TL.pdf

2. Огляд по країнах від Thomson Reuters:

[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-522-6320?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-522-6320?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)

3. Більш детальні аналітичний документ від Thomson Reuters по трьох країнах - Німеччина, США і Велика Британія:

[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/4-101-7960?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/4-101-7960?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)

Також, для наочності, рекомендуємо ознайомитись зі звітами окремих компаній, щоб краще уявити, як саме це відбувається на практиці і які є при цьому особливості.

Звіти компаній:

Великобританія - повне індивідуальне розкриття винагороди членів рад директорів:

1) <https://www.bp.com/content/dam/bp/en/corporate/pdf/investors/bp-directors-remuneration-report-2017.pdf>

2) [https://www.premierfoods.co.uk/getattachment/about/governance-\(1\)/GHOST-Remuneration-committee/Remuneration-Report-16-17.pdf.aspx](https://www.premierfoods.co.uk/getattachment/about/governance-(1)/GHOST-Remuneration-committee/Remuneration-Report-16-17.pdf.aspx)

3) https://www.aviva.com/content/dam/aviva-corporate/documents/investors/pdfs/reports/2017/Remuneration_report_Aviva_plc_2017_Annual_Report_and_Accounts.pdf

4) <https://www.diageo.com/pr1346/aws/media/3959/diageo-2017-directors-remuneration-report.pdf>

Японія - найчастіше відбувається розкриття загальної суми річної винагороди членів рад директорів:

5) <https://www.mitsubishi-motors.com/en/csr/pdf/governance.pdf>

**Професійна асоціація
корпоративного управління
Тел. 044-228-87-59
www.cgpa.com.ua**

6) http://www.toyota-global.com/pages/contents/investors/ir_library/cg/pdf/corporate_governance_reports_e.pdf

Німеччина:

7) Звіт по компанії Allianz Group в річному звіті:

https://www.allianz.com/v_1521475992396/media/investor_relations/en/results_reports/annual_report/ar2017/en-group-2017-annual-report-allianz-group.pdf

і окремо на сайті - Звіт про винагороду: Group - https://www.allianz.com/en/about_us/management/remuneration/

Італія:

8) Компанія Enel S.p.A. - окремий звіт по винагороді https://www.enel.com/content/dam/enel-com/governance_pdf/Relazione_sulla_remunerazione_2016_ENG.pdf

Іспанія:

9) Компанія PRISA (one of the Spanish-speaking world's leading media company) - окремий звіт - <https://www.prisa.com/en/info/remuneration-of-board-members>

Франція:

10) AXA - в річному звіті - https://www-axa-com.cdn.axa-contento-118412.eu/www-axa-com%2Fec440dc9-69df-41b5-a3af-5b5f4fc29670_axa_reference_document_2017c.pdf

11) Компанія SANOFI - Розділ на сайті (посилання на звіти по роках) - <https://www.sanofi.com/en/investors/corporate-governance/compensation/>

12) AIR FRANCE - Розділ на сайті (посилання на звіти по роках) - <http://www.airfranceklm.com/en/remuneration-senior-company-officers>

Швеція:

13) Компанія Securitas

<https://www.securitas.com/corporate-governance/board-of-directors/remuneration-of-the-board-of-directors/>

Швейцарія:

14) Zurich Insurance Group Ltd - окремий звіт - https://www.zurich.com/_/media/dbe/corporate/docs/general/board-of-directors-report-zig-march-2015.pdf?la=en&hash=4AF7CD1A4FDF650089069872723BE5B1EC38A47D

Виконав на запит ПАКУ

Радник голови Правління ПАКУ

Журавльов О.С.